

Pieta a régi temetőben

Egerszólát középkori templomának romjait, mely Alsószóláton állt, az 1829-es adatok még említik. A település jelenleg is álló római katolikus templomát (titulusa: Nepomuki Szent János) 1734-ben kezdte építtetni özv. Farkas Istvánné helyi földbirtokos. A XVIII–XIX. században többször felújították. Eredeti harangja Justel Johann egri mester műve 1807-ből. A templom alatti kriptában temették el a helyi földesurat, Vecsey Károlyt és feleségét, Badics Teréziát, valamint leányukat.

A településen két műemléki oltalom alatt álló szobor is található, melyek a bükkaljai kőértékek szép példái. Az egyik az Egri út 13. sz. előtti temetődomb lábánál kőoszlopon álló, a Szentháromságot ábrázoló (Kőkereszt Pietával), népies felfogású kőfaragvány a XIX. század elejéről, a másik a Fő út 44. sz. előtt álló, későbarokk Nepomuki Szent János-szobor, feltehetően a XIX. század elejéről.

Említésre méltók még a településen a népi építészet emlékeit őrző régi lakóházak. A lakóházak mindegyike tornácos, úgynevezett kontyolt tetővel épült.

A faluban lehetőség van a régi borospincék és az új pincesor megtekintésére is. A régi borospincék két csoportban helyezkednek el. Az Egri úton (többszintű pincék) és attól északra a Boros utcában – ahol egy a török időkből származó pince is található. Az új pincesor az Árpád úti-tő mellett épült a 80-as években. A 19 pince érdekes látványt nyújt az ide ellátogatóknak, mivel az erdő szélén lévő láncként felfűzött pincék egységes kialakításúak.

A településtől délre található a Szóláti-patakon felduzzasztott Egerszóláti-tó, melynek növény- és állatvilága jelentős természetvédelmi értéket képvisel.

Bükkaljai Kő-út Információs Pont Eger, Fellner-tömbbelső
bukkalja.info.hu

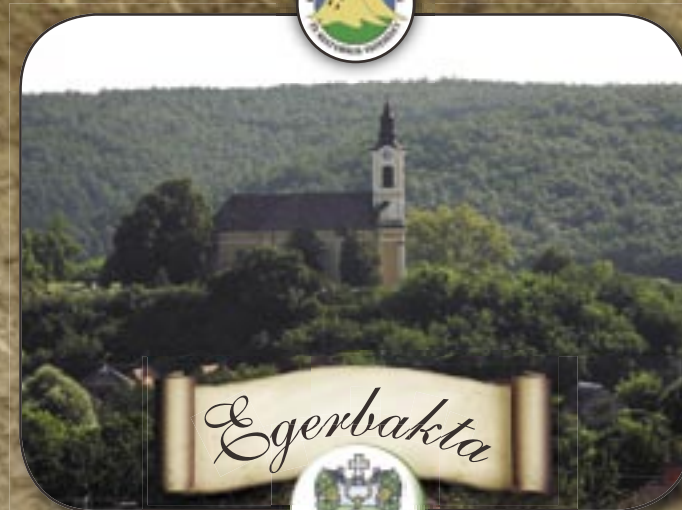
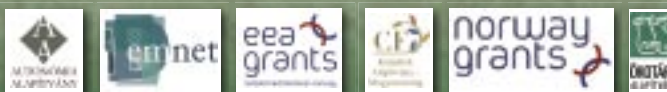
Polgármesteri Hivatal, Egerbakta, Bátor u. 12.
Tel.: 36/565-000 • www.egerbakta.hu

Polgármesteri Hivatal, Egerszólát, Egri út 2.
Tel.: 36/560-000 • www.egerszolat.hu

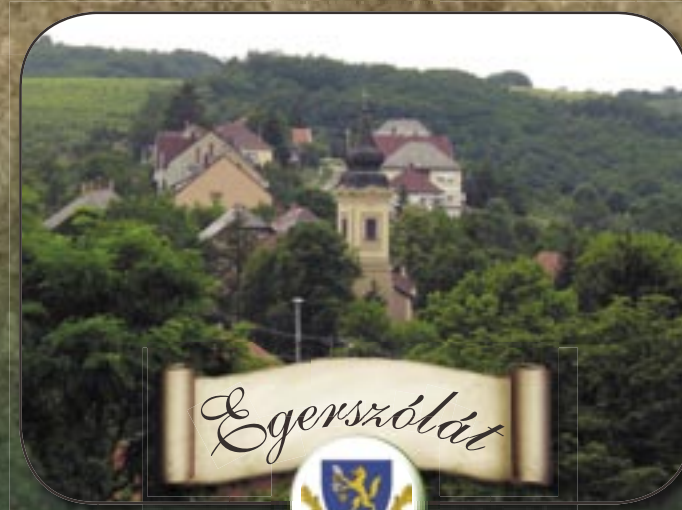

Készítette a Kaptárkó Természetvédelmi és Kulturális Egyesület a Norvég Civil Támogatási Alap finanszírozásával.

www.kaptarko.hu

Egerbakta

Egerszólát

EGERBAKTA

Egerbakta Egertől 8 km-re északnyugatra, a Bükk és a Mátra vonulatai között, a Keselyű-hegy alatt, a Laskó-patak két partján terül el. A terület régtől lakott; határában kunhalomok láthatók. A település első írásos említése 1261-ből származik. 1295-ben villa Bagcha néven említi egy oklevél. A XV. század vége felé Bakta a szarvaskői püspöki várhoz fizette a pénzbeli és terménybeli szolgáltatásokat, az ott elhelyezett várőrző katonaság részére. Az egri vár 1552-es ostroma alatt a török elpusztította, majd 1553-ban elkezdett újra benépesülni és 1577-ben már 24 családból állt a település népessége. 1596-ban Eger elestekor a település újra elnéptelenedett és az 1620-as évekig pusztán állott. Lakossága a háborús adóterhek elől az adómentes Egerbe menekült. Az egri vár visszavétele után, 1699-ben már ismét népes volt a falu, egészen az 1710–1711-es nagy pestisjárvány és a Rákóczi-féle szabadságharcig, amikor ismét elnéptelenedett a település. 1712 után lassú benépesülés következett és folyamatosan nőtt a falu lélekszáma.

A falu műemlék **római katolikus temploma** (titulusa: Alexandriai Szent Katalin) 1773–75 között épült barokk stílusban a település fölé emelkedő templomdombra. Az 1764. évi iratok szerint az egerszalóki plébános az egerbaktai templomot az aldebrői mintájára, annak tervrajza szerint kívánja felépíteni, elhagyván a kápolnát és annak lépcsőit. A templom rokokó főoltárát Steinhauser Antal készítette 1775-ben, festett főoltárképét pedig Kracker János Lukács. A templomkertbe egy meszerien megmunkált faragott kapu át juthatunk el, mely Birta

A római katolikus templom

Faragott kapu a templomdombnál

Béla, egerbaktai lakos munkája. A templom melletti temetőben egy 1802-ből való **kőkeresztet** és egy XIX. század elejéről való **faragott tölgyfakeresztet** láthatunk. A templomdomb alatt álló műemlék **plébániaházat** 1790-ben építette Povolni János az egri püspökség megbízásából. A falu **borospincéit** a templomdomb tövébe vágva találhatjuk meg.

Egerbakta nyugati határában, a Rábca-völgy egyik keleti oldalvölgyében, a **Szent-völgyben kaptárköveket** találhatunk.

A völgy déli oldalán egy hatalmas riolittufa vonulat délnyugatra néző falán 3 kaptárfülke és 2 fülkeszerű nyom látható.

A településtől északkeletre a **Szén-kő-völgyben** 1769-ben Fazola Henrik fedezte fel az egerbaktai kőszentet. 1770-ben az itt fejtett szénnel már téglát égettek és 1796-ban Egerben szintén a baktai szent alkalmazták erre a célra. 1789-ben megnyílt az első bánya, majd 1796-ban a második is. A bánya rövid életű volt, de ráirányította a figyelmet az itteni szénkészletekre.

Bátor felé, az első útkanyarulatnál jobb oldalon található a Reszél-tető aljában lévő **felhagyott diabázbánya**, ahol az 1900-as évek közepéig folyt a termelés. A Reszél-tető túlsó, északkeleti oldalában kőbányaként üzemelő területen kialakult festői környezetben lévő **bányató** horgászási és vízparti pihenési lehetőséget kínál az ide látogatóknak.

A település határában, az Almárba vezető piros turistajelzés mellett, a községtől 20 percnyi sétára találhatjuk az 1978-ban védetté nyilvánított **egerbaktai tőzegmohás láptavakat**. A baktai Nagy-tótól körülbelül 100 méternyire, a Tó-hegy oldalában tengerszint felett 280 m magasságban található kis tőzegmohás láp, a hegyoldal megcsúszásával, suvadással keletkezett. Az itt élő növények többsége hazánkban rendkívül ritka: az itt élő többféle tőzegmoha közül a legszebbek és legterjedelmesebbek berzedt tőzegmoha telepei, de él itt mocsári pajzsika, a május elején virágzó, fokozottan védett vidrafű, az aranysárga fürtös lizinka és karcsú gyapjúsás – amely csupán itt fordul elő hazánkban.

Kaptárkövek a Szent-völgyben

EGERSZÓLÁT

Egerszólát Egertől 12 km-re, a Mátra és a Bükk választóvonalában, a Szőláti-patak két partján, a Préda-hegy és Farkas-hegy tövében helyezkedik el. A település az első okleveles említésben Zowlak néven jelenik meg 1248-ban. 1412–1447 között Alszolath és Felsewzolith nevű falurészek tűnnek fel. Eger 1552-es török ostroma alkalmával a falurészek elpusztultak és csak 1699 körül kezdett újra benépesülni Felsőszólát, de Alsószólát továbbra is néptelen pusztai birtok maradt. A település birtokosai XVIII. század végétől a Szerémi, Berthóti, Hügyei, Farkas, később a Szabó, Csernus, Adics, Vecsey, Mocsáry családok voltak.

A községben több nemesi kúria és udvarház is épült. A XIX. század első felében építette az Andreánszky család az Egri útból nyíló pincesor végén, a falu fölött, szabadon álló, földszintes, klasszicista stílusú kúriáját (**Andreánszky-kúria**). A Fő út 56. szám alatt található 2300 m²-es parkosított, füves, fás kert közepén álló **Szórád-kúria** 1864-ben épült, jelenleg vendégházként üzemel. A hajdani Csernus-, jelenleg **Brezovay-kastélyt** a Fő út 62. szám alatt találjuk. A kastélyt Csernus Sándor építette 1773-ban klasszicista stílusban. Jelenleg magántulajdonban van, szállóként üzemel.

Novaj római katolikus temploma

A Brezovay-kastély homlokzata